

חייבי מלקיות מנין –

How do we know, regarding those who are liable for lashes?

OVERVIEW

The משנה states that the עדים זוממים are מחויב מיתה only if they became זוממין after the verdict of a death penalty was issued to the accused. The גמרא explains that this is derived from the נפש בנפש of פסוק which is written¹ by עדים זוממין. The גמרא then discusses the rule of אין עונשין מן הדין. Afterwards the גמרא asks חייבי מלקיות מנלן. Our תוספות explains the question and why the גמרא did not ask regarding חייבי ממונ מנין.

פירוש² מנין דאין לוקין עד שיגמר הדין על פיהם -

The explanation of the question מנלן מלקיות חייבי is **from where do we derive that** the עדים זוממין **do not receive מלקות** (for testifying falsely that someone is מחויב מלקות), **unless the verdict of מלקות was issued based on their testimony.**

תוספות asks:

וְאִם תֹּאמַר וְאִמָּאִי לֹא בְעֵי נָמִי³ כֵּן חֵיבִי מִמּוֹן מִנִּין⁴ -

And if you will say; but why does not the גמרא also ask, ‘from where do we derive the same rule by חייבי ממון’, meaning -

דאין משלמין ממון עד שיגמר דינו על פיהם -

That the ʾʿ do not pay the money unless there was a final verdict (requiring the accused to pay) based on their testimony.

תוספות answers:

ויש לומר דכמו דבדיני נפשות דרשינן עד שיגמר דינו -

And one can say; that just as by דיני נפשות we expound the rule that the ע"ז are not killed, unless there was a final death penalty verdict for the accused, which we derived -

מקרא דנפש בנפש⁵ דכתיב בעדים זוממין -

From the ע"ז of נפש בנפש which is written regarding

כמו כן כתיב ממון בעדים זוממין דכתיב יד⁶ ליד⁷ לא ינקה -

¹ דברים (שופטים) יט, כא. The ע"ז are only killed if the נפש of the accused was sentenced to die.

² The word פירוש usually denotes that תוספות is negating another possible explanation of the גמרא. Possibly there could be an alternate explanation that the גמרא is asking how we know that by חייבי מלקות (also) the rule is that אין עונשין מן הדין (not only by חייבי מיתות; see 'Overview'). Alternately perhaps the question is how do we know if the accused already received מלקות that the ע"ז do not receive מלקות. [These two alternate explanations (of חייבי מלקות) would also would explain why the גמרא does not ask ממון מנלן (see further this תוספות, for by חייבי ממון it is תוספות view that אין עונשין מן הדין and that the ע"ז pay even if the accused paid already (see ד"ה ועתידים) (תוס' ב"ק ד, ד"ה ועתידים).] However, rejects these explanations and interprets the גמרא as רש"י does (בד"ה חייבי מלקות). See 'Thinking it over'.

³ The הגהות ה"ח amends this to read נמי הכי חייבי (instead of נמי כן חייבי).

⁴ See footnote # 2.

⁵ דברים (שופטים) יט, כא. See footnote # 1.

⁶ יד ביד is understood to mean something which is given from hand to hand; namely, money.

Similarly, 'money' is also written by עדים זוממים as it states; 'a hand for a hand' -

דמפקי מיניה (כתובות דף לב,ב) דממונא משלמין ודרשינן מיניה עד שיגמר הדין:

From which we derive that ע"ז must pay money, and we expound from this פסוק as well, that they do not pay unless there was a גמר דין, just as we expounded מיתה⁸ to require a גמר דין before the ע"ז receive.

SUMMARY

We derive that by חיוב ממון also the ע"ז do not pay unless there was a גמר דין from the נפש בנפש of יד ביד (just as we derived this rule by מיתה from נפש בנפש).

THINKING IT OVER

Why indeed does תוספות reject the alternate explanations (mentioned in footnote # 2)?

⁷ The דרשה is also in (לא ינקה) which is the פסוק in footnote # 5. (The דרשה is also in (פרק החובל) פד,א, (ב"ק) In כתובות לב,ב, it also cites this פסוק of יד ביד (not ינקה לא).)

⁸ Just as we derive from נפש בנפש (which is referring to capital cases) that the ע"ז are not punished with מיתה unless there was a גמר דין, the same applies to יד ביד (which is referring to monetary cases) that the ע"ז do not pay unless there was a גמר דין requiring the accused to pay.